

Konkurransetilsynet
Norwegian Competition Authority

SAMFERDSLSDEPARTEMENTET	
AVD./SPK: DS	TEBIL: TEF
17 SEPT. 2005	
S.NR.: 05 1268 - 17	
ARKIVKODE: 705.5	AVSKREVET

Samferdselsdepartementet

Postboks 8010 Dep
0030 Oslo

Deres ref.:

Vår ref.: 2005/944
MAO-M4 TMLI 522.1

Saksbeh.: Terje Melhus Line

Dato: 08. september 2005

■ Svar på høring - forskrift til jernbaneloven

Konkurransetilsynet viser til brev fra Samferdselsdepartementet av 4. juli 2005 vedrørende forskrifter til jernbaneloven som legger til rette for konkurranse om persontransport med jernbane.

Konkurransetilsynet stiller seg positiv til at Samferdselsdepartementet (SD) vil gi pålegg som sikrer konkurransen om persontransport med jernbane, men har enkelte merknader til påleggene gitt i utkastet til forskrift.

I brev av 23. juni 2004 til SD peker tilsynet på at et regnskapsmessig skille bør være et minimum mht. å innføre et skille mellom et område med statsstøtte/privilegier og et konkurranseutsatt område. Rapporten "På like vilkår?"¹ anbefaler et organisatorisk skille mellom de to områdene. Krysssubsidieringsproblemet og vanskeligheter med å regulere området med statsstøtte/privilegier taler for dette. På den annen side står tapet ved å ikke realisere eventuelle samdriftsfordeler. Konkurransetilsynet anbefaler SD å vurdere nærmere i hvilken grad NSBs utskilling av anbudsenheten som et eget aksjeselskap faktisk vil medføre at de ovennevnte problemer unngås.

Graden av tilgang til rullende materiell kan være en betydelig etableringsbarriere. Forslaget i pålegget om at NSB selv skal kunne fastsette vederlaget for utleie av rullende materiell, kan virke uheldig på konkurransen. Det bør vurderes nærmere om NSB kan ha incitamenten til å sette vederlaget så høyt at det i realiteten ekskluderer konkurrerende tilbydere. Om konkurrentene gis en mulighet til å hente inn en ekstern, uhildet ekspert til å vurdere vederlaget, kan det dempe incitamentene NSB måtte ha til å dra opp vederlaget.

Tilgang til verkstedsfasiliteter må skje til like betingelser. Tilsynet vil gjøre oppmerksom på at ikke bare pris kan brukes strategisk – kapasitet er også en viktig konkurranseparameter. Selv om det for tiden oppgis å være overkapasitet i markedet, behøver ikke dette være tilfellet i fremtiden. Faren for systematisk nedprioritering av konkurrenter vil kunne være til stede.

¹ Bjørnenak, Trond, m.fl. (2005): "På like vilkår? En analyse av konkurransen mellom offentlige og private foretak." Utgitt i Konkurransetilsynets skriftserie.

Postadresse:
Postboks 8132 Dep
0033 Oslo

Besøksadresse:
H. Heyerdahls gate 1
Oslo

Telefon: +47 22 40 09 00
Telefaks: +47 22 40 09 99

post@konkurransetilsynet.no
www.konkurransetilsynet.no

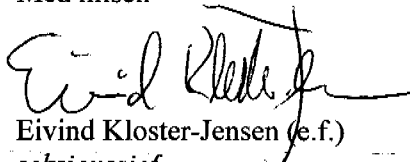

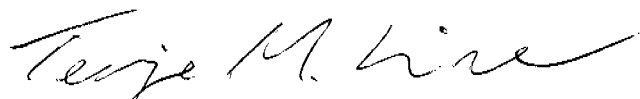
Gjennom sitt eierskap i Nettbuss AS (Nettbuss), vil NSB kunne være en direkte konkurrent på strekningene som anbudsutsettes. Dette har implikasjoner for måten påleggene utformes.

Det er viktig å sikre nye operatører ikke-diskriminerende tilgang til NSBs salgs- og distribusjonssystemer. Uten konkurranse på den aktuelle strekningen vil ikke de søkekostnadene konsumentene har ved å finne den nye operatørens salgskanaler, være så fremtredende. Men med konkurranse fra Nettbuss, vil NSB ha incitament til å gjøre tilgangen til konkurrentens produkter vanskeligere. Dette øker konsumentenes søkekostnader for det ene produktet og hemmer dermed konkurransen. I en tilbudsfasen vil det også være av betydning at ikke NSBs anbuds enhet kan kalkulere med lavere salgs- og distribusjonskostnader enn konkurrentene.

Gjensidig utveksling av reiseinformasjon kan styrke konkurransen ved at de reisende får et bedre grunnlag for sitt reisvalg. Men all den tid Nettbuss kan være en konkurrent til nye operatører på jernbanesporet, kan slik informasjon også virke negativt på konkurransen. Kunnskap til sentrale data kan legge til rette for konkurransebegrensende atferd. For eksempel kan såkalt predasjonsatferd gjennomføres til en lavere kostnad enn uten denne informasjonen. SD bør således være varsomme med datamengden som kreves utvekslet.

Med hilsen

Eivind Kloster-Jensen (e.f.)
seksjonssjef

Terje Methuus Line
rådgiver